

Kinh nghiệm xây dựng đội ngũ cán bộ cấp chiến lược của Đảng Cộng sản Trung Quốc

● LÊ VĂN TOAN*

Tóm tắt: Tác giả bài viết đã khái quát những thành quả mà Đảng Cộng sản Trung Quốc đạt được trong 96 năm qua kể từ khi thành lập 01.7.1921. Cùng với đó là những vấn đề về đào tạo, bồi dưỡng, quản lý, sử dụng cán bộ lãnh đạo cấp chiến lược của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Đặc biệt là công tác đào tạo, bồi dưỡng tại hệ thống Trường Đảng Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc trong chương trình đào tạo nhằm tiến cùng thời đại, thích ứng với bối cảnh mới.

1. Tổng quan về thành quả xây dựng Đảng của Đảng Cộng sản (ĐCS) Trung Quốc

ĐCS Trung Quốc là một đảng lớn và lâu đời trên thế giới. Trong 96 năm qua, kể từ khi thành lập ngày 01.7.1921 đến nay, ĐCS Trung Quốc đã lãnh đạo nhân dân các dân tộc Trung Quốc tập trung hoàn thành và thúc đẩy 3 việc lớn, đạt được 3 thành tựu lớn, tích lũy 6 bài học kinh nghiệm trong xây dựng Đảng.

Ba việc lớn mà ĐCS Trung Quốc đã hoàn thành và đang được thúc đẩy, bao gồm:

Một là, ĐCS Trung Quốc dựa chắc vào nhân dân, hoàn thành cách mạng dân chủ mới, thực hiện độc lập dân tộc, nhân dân giải phóng, lập nên nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa.

Hai là, ĐCS Trung Quốc lãnh đạo toàn dân hoàn thành cách mạng XHCN, xác lập chế độ cơ bản của CNXH. Bằng sự sáng tạo của mình, ĐCS Trung Quốc đã dựa chắc vào nhân dân, thực hiện sự chuyển biến từ chủ nghĩa dân chủ mới sang CNXH, xây dựng hệ thống công nghiệp và kinh tế quốc dân tương đối hoàn chỉnh, độc lập.

Ba là, ĐCS Trung Quốc tiến hành công cuộc cải cách mở cửa, kiên trì phát triển CNXH đặc sắc Trung Quốc. Từ Hội nghị Trung ương ba khóa XI (tháng 12.1978) đến nay, với dũng khí chính trị, lý luận và thực tiễn, ĐCS Trung Quốc không ngừng nghiên cứu, tìm tòi, đã hình thành nên lý luận cơ bản, đường lối cơ bản, cương lĩnh cơ bản, kinh nghiệm cơ bản; xây dựng và hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường XHCN, mở cửa toàn diện, thúc đẩy xây dựng hiện đại hóa XHCN. Từ

thực tiễn đó, Tổng Bí thư ĐCS Trung Quốc Hồ Cẩm Đào cho rằng, lịch sử và nhân dân đã lựa chọn ĐCS Trung Quốc, lựa chọn chủ nghĩa Mác, lựa chọn con đường XHCN, lựa chọn cải cách mở cửa⁽¹⁾.

Ba thành tựu lớn mà ĐCS Trung Quốc lãnh đạo nhân dân Trung Quốc đã đạt được, bao gồm:

- ĐCS Trung Quốc đã khai mở con đường XHCN đặc sắc Trung Quốc với 5 nhánh nhỏ: hiện đại hóa nông nghiệp, đô thị hóa nông thôn, công nghiệp hóa kiểu mới, chính trị dân chủ và tự chủ sáng tạo đặc sắc Trung Quốc.

- ĐCS Trung Quốc đã hình thành hệ thống lý luận về CNXH đặc sắc Trung Quốc (Lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng “Ba đại diện”, quan điểm phát triển một cách khoa học,...), qua đó trả lời có tính hệ thống những câu hỏi về phát triển của Trung Quốc: Thế nào là CNXH; xây dựng CNXH như thế nào; xây dựng Đảng như thế nào; làm thế nào để xây dựng Đảng; thực hiện sự phát triển như thế nào và làm thế nào để phát triển? v.v..

- ĐCS Trung Quốc đã xác lập chế độ XHCN đặc sắc Trung Quốc, bao gồm: chế độ chính trị căn bản (chế độ đại hội đại biểu nhân dân); chế độ chính trị cơ bản (chế độ hiệp thương chính trị và hợp tác nhiều đảng, chế độ tự trị dân tộc và chế độ tự trị quần chúng cơ sở) và chế độ kinh tế cơ bản. Trên cơ sở đó, xây dựng một loạt thể chế cụ thể, bao gồm: Thể chế kinh

* PGS, TS, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

tế, thể chế chính trị, thể chế văn hóa và thể chế xã hội... phù hợp với tình hình đất nước và trào lưu chung của thời đại.

Sáu bài học kinh nghiệm được tổng kết và rút ra tại Hội nghị Trung ương 4 khóa XVII ĐCS Trung Quốc (18.9.2009) bao gồm:

- ĐCS Trung Quốc kiên trì đặt xây dựng lý luận và tư tưởng lên vị trí hàng đầu, nâng cao trình độ lý luận Mác xít cho toàn Đảng.

- ĐCS Trung Quốc kiên trì kết hợp chặt chẽ giữa thúc đẩy xây dựng Đảng với thúc đẩy sự lãnh đạo của Đảng, đảm bảo cho Đảng luôn trở thành hạt nhân lãnh đạo sự nghiệp xây dựng CNXH đặc sắc Trung Quốc.

- ĐCS Trung Quốc kiên trì lấy xây dựng năng lực cầm quyền và tính tiên tiến của Đảng làm tuyến chính, đảm bảo cho Đảng luôn đi trước thời đại.

- ĐCS Trung Quốc kiên trì quan điểm lập đảng vì công, cầm quyền vì dân, duy trì mối liên hệ mật thiết giữa Đảng với quần chúng nhân dân.

- ĐCS Trung Quốc kiên trì cải cách sáng tạo, tăng cường sức sống của Đảng.

- ĐCS Trung Quốc kiên trì phương châm Đảng phải quản lý Đảng, quản lý Đảng phải nghiêm, từ đó nâng cao trình độ quản lý Đảng⁽²⁾.

Ngày 01.7.2011, trong bài diễn văn đọc tại Lễ Kỷ niệm 90 năm thành lập ĐCS Trung Quốc, Tổng Bí thư Hồ Cẩm Đào đã nhấn mạnh thêm một số nội dung về nâng cao trình độ khoa học hóa trong công tác xây dựng Đảng, bao gồm:

Một là, cần kiên trì giải phóng tư tưởng, thực sự cầu thị, tiến cùng thời đại, ra sức đẩy mạnh Trung Quốc hóa, thời đại hóa, đại chúng hóa chủ nghĩa Mác, nâng cao trình độ chính trị tư tưởng trong toàn Đảng.

Hai là, phải kiên trì tiêu chuẩn dùng người khắp các vùng miền, toàn vẹn đức tài làm trọng, lấy đức làm đầu, quy tụ những nhân tài ưu tú từ khắp các bình diện vào sự nghiệp chung của Đảng và nhà nước.

Ba là, phải kiên trì phương châm lấy dân làm gốc, cầm quyền vì dân, xây dựng quan điểm quần chúng của chủ nghĩa Mác một cách vững chắc, tự giác quán triệt đường lối quần chúng của Đảng, luôn đảm bảo mối liên hệ mật thiết giữa Đảng với quần chúng nhân dân.

Bốn là, phải kiên trì phương châm xử lý tổng hợp, cùng trừng trị và dự phòng, chú trọng dự phòng, từ đó đi sâu vào cuộc đấu tranh chống tham nhũng và xây dựng tác phong liêm chính của Đảng.

Năm là, phải kiên trì quan điểm quản lý quyền lực, quản lý công việc và quản lý con người bằng chế độ, kiện toàn chế độ tập trung dân chủ, không ngừng đẩy mạnh chế độ hóa, quy phạm hóa, trình tự hóa công tác xây dựng Đảng...⁽³⁾

Từ Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc, khi Tập Cận Bình đảm đương chức trách Tổng Bí thư ĐCS Trung Quốc, ông đã cùng Bộ Chính trị thống nhất ban hành nhiều quy định về xây dựng Đảng như: Ban hành Quy định 8 điểm về xây dựng Đảng, ban hành Quy định 25 điều về thực hiện Quy định của Đảng và 5 điều cần nắm vững trong công tác quản lý Đảng nghiêm minh.

ĐCS Trung Quốc coi đây là công việc then chốt của Đảng cầm quyền, đảm bảo cho Đảng đủ năng lực cầm quyền vì dân, phải đặt lợi ích của nhân dân lên vị trí thứ nhất, coi lợi ích căn bản của nhân dân là điểm xuất phát và điểm dừng chân của mọi công tác của Đảng.

2. Về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo cấp chiến lược của ĐCS Trung Quốc

2.1. Thực tiễn đòi hỏi Đảng phải thay đổi nhận thức về nhân tài chân hưng đất nước

Nguồn nguồn của công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo cấp chiến lược của ĐCS Trung Quốc là nằm ở quan điểm, đường lối mới về nhân tài.

Thời kỳ “Đại cách mạng văn hóa”, nhân tài không được trọng dụng. Từ khi tiến hành công cuộc cải cách mở cửa, thực tiễn xây dựng đất nước đòi hỏi ĐCS Trung Quốc phải nhận thức lại về trí thức, về nhân tài. Cuối năm 1984 đầu năm 1985, ĐCS Trung Quốc đã ban hành 3 nghị quyết quan trọng: *Nghị quyết về cải cách thể chế kinh tế; Nghị quyết về cải cách thể chế khoa học, kỹ thuật; Nghị quyết về cải cách thể chế giáo dục*. Ba nghị quyết này có liên quan chặt chẽ với nhau, có tác động quan trọng trong công cuộc cải cách mở cửa, hiện đại hóa Trung Quốc. Trong đó, *Nghị quyết về cải cách thể chế khoa học, kỹ thuật* nhấn mạnh: “Khoa học kỹ thuật hiện đại là nhân tố sôi động nhất, có tính quyết định nhất trong sản xuất xã hội mới, ... Cần khắc phục tình trạng hạn chế quá nhiều đối với những người làm công tác khoa học, kỹ thuật, ... những người lao động trí óc không được hưởng sự tôn trọng xứng đáng, cần tạo ra một môi trường rộng mở để xuất hiện nhiều nhân tài, mọi người đều phát huy hết tài năng của mình”⁽⁴⁾. Mục đích căn bản của cải cách thể chế giáo dục là nâng cao tố chất của dân tộc làm xuất hiện nhiều nhân tài kiệt xuất⁽⁵⁾.

Trong quá trình thực hiện các nghị quyết trên, Đảng Tiểu Bình đã nêu lên nhiều quan điểm quan trọng, đóng vai trò nền móng tư tưởng cho chiến lược nhân tài của Trung Quốc. Có thể nêu một số quan điểm cơ bản về vấn đề này như sau:

Thứ nhất, khẳng định “Bốn hiện đại hóa” là điều kiện đặc biệt quan trọng để xây dựng và bảo vệ chế độ XHCN, trong đó hiện đại hóa khoa học, kỹ thuật là then chốt⁽⁶⁾.

Thứ hai, tiền đề tư tưởng thứ nhất của “Bốn hiện đại hóa”, theo quan điểm của Đảng Tiểu Bình như quan điểm của chủ nghĩa Mác cho rằng: Khoa học, kỹ thuật là một lực lượng sản xuất quan trọng, là “sức sản xuất thứ nhất”⁽⁷⁾.

Thứ ba, tiền đề tư tưởng thứ hai của “Bốn hiện đại hóa” là sự thừa nhận vai trò quan trọng của những người làm công tác khoa học, kỹ thuật, của lao động trí óc⁽⁸⁾.

Thứ tư, phát huy vai trò của hai tiền đề nói trên, đẩy mạnh “Bốn hiện đại hóa”, phát triển đất nước, cần phát triển mạnh công tác nghiên cứu khoa học và giáo dục, đào tạo⁽⁹⁾.

Thứ năm, cần xây dựng đội ngũ cán bộ khoa học, kỹ thuật hùng mạnh, vừa hồng vừa chuyên,... cần đẩy mạnh cải cách giáo dục, giáo dục phải hướng tới hiện đại hóa, hướng ra thế giới, hướng đến tương lai⁽¹⁰⁾.

Thứ sáu, cần đặc biệt nhấn mạnh đến công tác phát hiện, tuyển chọn và đào tạo “nhân tài kiệt xuất”. Sự nghiệp cách mạng cần tới những nhà cách mạng kiệt xuất, sự nghiệp khoa học cần tới những nhà khoa học kiệt xuất⁽¹¹⁾.

Thứ bảy, không chỉ cần nhận thức đúng về tầm quan trọng của nhân tài, của việc đào tạo, bồi dưỡng nhân tài mà còn cần chú trọng công tác sử dụng nhân tài⁽¹²⁾.

Thứ tám, không chỉ cần đào tạo, sử dụng nhân tài trong nước mà còn cần thu hút nhân tài của nước ngoài⁽¹³⁾.

Thứ chín, để thu hút, sử dụng, phát huy được nhân tài, cần có nhiều biện pháp phù hợp, sáng tạo trên tinh thần toàn Đảng và toàn xã hội phải thực sự tôn trọng trí thức, tôn trọng nhân tài⁽¹⁴⁾.

Thứ mười, cần phải tăng cường sự lãnh đạo của ĐCS đối với sự nghiệp nghiên cứu khoa học, giáo dục, đào tạo và sử dụng nhân tài⁽¹⁵⁾.

Trung Quốc đã có nhiều cố gắng thực hiện chủ trương, chính sách ban đầu của ĐCS Trung Quốc về giáo dục, đào tạo, sử dụng nhân tài. Tuy nhiên, đến cuối thế kỷ XX, Đảng, Nhà nước Trung Quốc vẫn cho

rằng lĩnh vực này còn nhiều bất cập. Tại Đại hội XV ĐCS Trung Quốc (1997), Nguyên Tổng Bí thư Giang Trạch Dân đã chỉ rõ: “Cần đào tạo hàng trăm triệu người lao động có chất lượng cao và hàng triệu chuyên gia giỏi về các ngành, phát huy ưu thế tài nguyên nhân lực to lớn của đất nước ta, điều đó có quan hệ tới toàn bộ sự nghiệp XHCN trong thế kỷ XXI”. Với tinh thần đó, năm 1998, Chính phủ Trung Quốc đã soạn thảo “Kế hoạch hành động chấn hưng nền giáo dục hướng tới thế kỷ XXI”. Tại Hội nghị Trung ương 5 khóa XV năm 2000, ĐCS Trung Quốc đã xây dựng lý luận mới cho sự ra đời của *Chiến lược nhân tài* tổng thể với phương châm “tôn trọng lao động, tôn trọng tri thức, tôn trọng nhân tài, tôn trọng sáng tạo”. Phương châm này nhằm phá vỡ quan niệm dùng người theo kiểu ưu tiên con cháu cán bộ và thay bằng cơ chế dùng người dựa vào tố chất, năng lực, tạo môi trường thuận lợi để thu hút, phát triển nhân tài. Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc khóa 9 năm 2001 đã thông qua *Chiến lược nhân tài* là chiến lược quốc gia. Năm 2001, Nguyên Tổng Bí thư Giang Trạch Dân đề xuất luận điểm quan trọng: “Nhân tài là nguồn tài nguyên số một”, “Khai thác nhân tài là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu”⁽¹⁶⁾.

Trong hai cuộc họp ngày 23.5.2003 và ngày 24.11.2003, Bộ Chính trị, Trung ương ĐCS Trung Quốc đã bàn thảo và đi đến quyết định coi khoa học kỹ thuật là lực lượng sản xuất số một, phát triển nền kinh tế theo khuynh hướng chú trọng vào chất, nhằm tăng cường sức sản xuất, làm nổi bật vị trí hàng đầu của phát triển và sử dụng nhân tài. Trên cơ sở quan điểm chỉ đạo đó của ĐCS Trung Quốc, từ ngày 19 đến ngày 20.12.2003, lần đầu tiên trong lịch sử xây dựng Nhà nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Trung Hoa (từ 1949-2003), Trung ương ĐCS Trung Quốc đã tổ chức Hội nghị về công tác nhân tài diễn ra trên quy mô toàn quốc. Hội nghị đã thảo luận và thực thi Chiến lược nhân tài cường quốc. Trên cơ sở đó, ngày 26.12.2003, Quốc Vụ viện, Trung ương ĐCS Trung Quốc đã ra *Quyết định về từng bước tăng cường công tác nhân tài*. Quyết định tập trung 8 điểm cơ bản sau:

- Thực hiện Chiến lược nhân tài cường quốc là nhiệm vụ trọng đại và cấp bách của Đảng và Nhà nước Trung Quốc trong thời kỳ mới.

- Coi việc xây dựng năng lực nhân tài là trọng tâm, đẩy mạnh công tác bồi dưỡng nhân tài.

- Kiên trì cải cách, đổi mới, cố gắng xây dựng cơ

chế đánh giá và sử dụng nhân tài một cách khoa học;

- Xây dựng hoàn thiện hệ thống thị trường nhân tài, xúc tiến vấn đề lưu thông nhân tài một cách khoa học, hợp lý;

- Coi việc khuyến khích lao động và sáng tạo làm mục đích căn bản, tăng cường đưa ra những đảm bảo và khích lệ có hiệu quả đối với nhân tài;

- Trọng điểm nổi bật, thiết thực tăng cường xây dựng đội ngũ nhân tài cao cấp;

- Thúc đẩy phát triển chính thể nguồn nhân tài, thực hiện phát triển hài hòa công tác nhân tài;

- Kiên trì nguyên tắc Đảng quản lý nguồn nhân tài, nỗ lực tạo ra cục diện mới cho công tác nhân tài;

Trên cơ sở đó, Chiến lược nhân tài cường quốc cũng đã nêu lên những nội dung cơ bản và những nhiệm vụ chính để thực thi.

2.2. Kinh nghiệm trong công tác đào tạo, bồi dưỡng, quản lý, sử dụng nguồn cán bộ cấp chiến lược của ĐCS Trung Quốc

2.2.1. Đào tạo, bồi dưỡng tại hệ thống trường Đảng Trung ương

Xuất phát từ tình hình phát triển trong nước và quốc tế, cũng như yêu cầu của sự nghiệp vĩ đại xây dựng CNXH đặc sắc Trung Quốc đặt ra tổ chức lãnh đạo cán bộ các cấp, đặc biệt là cán bộ cấp chiến lược, ĐCS Trung Quốc khẳng định vai trò, vị trí đặc biệt quan trọng của trường Đảng, việc cải tiến và nâng cấp chất lượng công tác trường Đảng là nhu cầu bức thiết trong toàn bộ sự nghiệp của Đảng và xây dựng chính đảng. Trung ương ĐCS Trung Quốc cho rằng, toàn Đảng phải nâng cao hơn nữa nhận thức về tầm quan trọng đối với công tác giáo dục của trường Đảng, tăng cường cải tiến công tác trường Đảng.

Từ những quan điểm trên, ngày 05.6.2000, Trung ương ĐCS Trung Quốc đã ban hành *Nghị quyết Trường Đảng "Về tăng cường và cải tiến công tác trường Đảng hướng tới thế kỷ XXI"*. Nghị quyết gồm 8 chương 33 điều. Nghị quyết chỉ rõ những nội dung quan trọng cần triển khai thực hiện trong thế kỷ XXI⁽⁷⁾:

- Tăng cường và cải tiến hơn nữa công tác trường Đảng là nhu cầu bức thiết trong toàn bộ sự nghiệp của Đảng và xây dựng Đảng.

- Tăng cường bồi dưỡng luân phiên huấn luyện cán bộ lãnh đạo các cấp, đặc biệt là cán bộ lãnh đạo trung niên và thanh niên vượt thế kỷ, mở rộng quy mô trường Đảng một cách thích hợp.

- Lấy việc bồi dưỡng toàn diện tổ chức chính trị cho cán bộ lãnh đạo làm mục tiêu, xây dựng và hoàn thiện bố cục mới về giảng dạy của trường Đảng, đi sâu cải cách và nâng cao chất lượng giảng dạy của trường Đảng.

- Tăng cường điều tra, nghiên cứu hiện thực rộng lớn quan trọng và vấn đề chiến lược, phát huy hết vai trò trên mặt trận lý luận chủ nghĩa Mác của trường Đảng.

- Từ tầm cao đào tạo những nhà lý luận, nhà giáo dục chủ nghĩa Mác, cố gắng xây dựng đội ngũ nhà giáo và cán bộ có tổ chức cao, vững vàng về chính trị, tinh thông về nghiệp vụ và tác phong đúng đắn, chuẩn mực.

- Cố gắng cải thiện điều kiện xây dựng trường sở của trường Đảng, tích cực đẩy mạnh việc xây dựng hiện đại hóa phương pháp dạy học, thiết bị hạ tầng.

- Xác định rõ tầm quan trọng của công tác giáo dục trường Đảng, phát triển và hoàn thiện thêm một bước hệ thống giáo dục trường Đảng.

- Tăng cường và cải thiện thực sự lãnh đạo của Đảng ủy các cấp đối với công tác trường Đảng.

Từ năm 2000 cho đến nay, quan điểm trên của ĐCS Trung Quốc vẫn được kiên trì thực hiện nghiêm túc và sáng tạo trong toàn Đảng.

Trước tình hình mới với cơ hội và thách thức mới, vấn đề căn bản đặt ra đối với toàn Đảng là: "Làm thế nào để xây dựng Đảng và xây dựng Đảng như thế nào?". Mục tiêu chung của sự nghiệp mới về xây dựng Đảng là sẽ xây dựng Đảng thành chính đảng của chủ nghĩa Mác, vững vàng về tư tưởng, chính trị, tổ chức, có thể chịu đựng được mọi hiểm nghèo, luôn đi trước thời đại, lãnh đạo nhân dân toàn quốc xây dựng XHCN đặc sắc Trung Quốc. Một bộ phận hợp thành quan trọng của sự nghiệp này là xây dựng được đội ngũ cán bộ lãnh đạo có tổ chức cao, đặc biệt là đội ngũ lãnh đạo cấp chiến lược, không những có tri thức, hiểu nhiệm vụ, hoàn thành tốt công tác của mình, mà còn trung thành với chủ nghĩa Mác, kiên trì con đường XHCN đặc sắc Trung Quốc, biết quản lý Đảng, quản lý Nhà nước, quản lý quân đội.

Từ tư tưởng chỉ đạo quan trọng trên, Trung ương ĐCS Trung Quốc đã chỉ đạo những nội dung cụ thể cho trường Đảng Trung ương. Theo quan sát của chúng tôi, từ khi bắt đầu quán triệt thực hiện Nghị quyết về trường Đảng cho đến nay là 18 năm, hệ thống trường Đảng của ĐCS Trung Quốc đã đi sâu cải cách công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ một cách rất triệt để, cụ thể như sau:

Về đối tượng đào tạo:

Trường Đảng Trung ương ĐCS Trung Quốc có trách nhiệm đào tạo cán bộ lãnh đạo cấp bộ, tỉnh trở lên và đào tạo cán bộ lý luận sau đại học (thạc sĩ, tiến sĩ). Các đối tượng này được đào tạo theo 4 hệ: Hệ đào tạo dự phòng; Hệ đào tạo đương chức; Hệ đào tạo đặc biệt và Hệ đào tạo sau đại học.

Cách thức tuyển sinh vào hệ đào tạo dự nguồn cán bộ cấp cao nhất thiết phải do Ban Tổ chức Trung ương Đảng giới thiệu.

Về mục tiêu đào tạo:

Mục tiêu chính của Trường Đảng Trung ương ĐCS Trung Quốc là đào tạo những nhà chính trị chủ nghĩa Mác có thể gánh vác trách nhiệm nặng nề, biết quản lý Đảng, biết điều hành đất nước trong thế kỷ XXI.

Về chương trình đào tạo:

Từ năm 2000 cho đến nay, Trường Đảng Trung ương ĐCS Trung Quốc đã thực thi bố cục về bốn mặt, đi sâu cải cách nội dung giảng dạy, cụ thể:

Tăng cường cơ sở lý luận, tức là tăng cường học tập cơ sở lý luận chủ nghĩa Mác, coi đó là sợi chỉ đỏ xuyên suốt bố cục giảng dạy mới, là linh hồn, lý tưởng, niềm tin, thế giới quan thống nhất của các môn học. Phải xây dựng ba môn học bắt buộc: “Ba cơ bản” gồm giáo trình “Những vấn đề cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin”⁽¹⁸⁾, “Những vấn đề cơ bản của tư tưởng Mao Trạch Đông”, “Những vấn đề cơ bản của lý luận Đặng Tiểu Bình”⁽¹⁹⁾.

Mở rộng tầm nhìn thế giới, tức là phải nắm chắc xu thế cơ bản của thế giới đương đại. Trường Đảng Trung ương ĐCS Trung Quốc đã xây dựng môn học bắt buộc “5 đương đại”⁽²⁰⁾. Cùng với sự phát triển của đại cục, Trường Đảng Trung ương đã biên soạn và đưa vào giảng dạy giáo trình “5 đương đại” và hiện đang hoàn thiện các giáo trình “Dân tộc và tôn giáo thế giới đương đại”, “Chính trị quốc tế đương đại”.

Bồi dưỡng tư duy chiến lược, có nghĩa là kết hợp chặt chẽ với sự phát triển của tình hình, triển khai nghiên cứu những vấn đề hiện thực trọng đại mang tính toàn cục, tính chiến lược, tầm nhìn xa trông rộng trong nước và quốc tế, nâng cao khả năng thu tóm toàn cục, điều khiển toàn cục.

Trên quan điểm đó, Trường Đảng Trung ương ĐCS Trung Quốc đã xây dựng môn “Nghiên cứu tư tưởng chiến lược như: Tư tưởng chiến lược của chủ nghĩa Mác, tư tưởng chiến lược của phương Tây, tư

tưởng chiến lược của các triều đại Trung Quốc,...

Bố trí những chuyên đề nghiên cứu của các lớp theo những vấn đề chiến lược và vấn đề hiện thực trọng đại. Mỗi năm tổ chức từ 1 đến 2 kỳ nghiên cứu những vấn đề chiến lược trọng đại.

Tăng cường tu dưỡng tính đảng, tức là tăng cường tính đảng xuyên suốt trong toàn bộ quá trình giảng dạy, đào tạo, bồi dưỡng tại Trường Đảng, phát huy đầy đủ vai trò “Lò tôi luyện tính Đảng” của nhà trường.

Để tiến cùng thời đại, thích ứng với bối cảnh mới, thực tiễn mới, tháng 6.2002, Trung ương ĐCS Trung Quốc quy định chương trình đào tạo, bồi dưỡng cho Trường Đảng Trung ương ĐCS Trung Quốc, theo đó, nhấn mạnh *“một trung tâm và bốn mặt”*.

Một trung tâm: Lấy lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng ba đại diện, quan điểm phát triển một cách khoa học làm trung tâm. Về thực chất, công tác giáo dục, đào tạo nguồn cán bộ cao cấp của Trường Đảng Trung ương ĐCS Trung Quốc là lấy thành quả phát triển Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác làm trung tâm. Học tập chủ nghĩa Mác là học tập những thành quả mới nhất của Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác ở Trung Quốc.

Những vấn đề trọng yếu đó phải được thực hiện tốt “Ba đưa vào” gồm: 1/ đưa vào chương trình đào tạo, bồi dưỡng; 2/ đưa vào học đường; 3/ đưa vào đầu óc - sự tiếp nhận của từng cán bộ.

Bốn mặt bao gồm:

+ **Cơ sở lý luận**: Bộ giáo trình Ba cơ bản: Những vấn đề cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, Những vấn đề cơ bản của tư tưởng Mao Trạch Đông, Những vấn đề cơ bản của lý luận Đặng Tiểu Bình.

+ **Tâm nhìn thế giới**, Bộ giáo trình “5 đương đại” và bổ sung thêm: “Dân tộc và tôn giáo thế giới đương đại”, “Chính trị quốc tế đương đại”.

+ **Tư duy chiến lược**, xây dựng và đưa vào giảng dạy các giáo trình về tư tưởng chiến lược của chủ nghĩa Mác, của các triều đại Trung Quốc và của thế giới.

+ **Tu dưỡng tính đảng**, kết hợp học tập lý luận với tu dưỡng tính Đảng, giáo dục truyền thống cách mạng với hiện đại hóa.

Ngoài những nội dung trên, để thích ứng với sự phát triển của tri thức trong thời đại thông tin, thỏa mãn nhu cầu đổi mới và bổ sung tri thức, nâng cao tổ chất tổng hợp cho cán bộ lãnh đạo, Trường Đảng Trung ương ĐCS Trung Quốc đã xây dựng các môn tri thức

bắt buộc và tự chọn bằng nhiều hình thức như các môn: kinh tế học, quản lý học, luật học, chính trị học, lịch sử, văn học, dân tộc học, tôn giáo học,...

2.2.2. Ban hành Quy chế học tập tập thể của Bộ Chính trị, Ban Bí thư

Để không ngừng nâng cao trình độ tư duy, trình độ xử lý đại cục và cũng chính là không ngừng nâng cao năng lực lãnh đạo cho đội ngũ lãnh đạo cấp chiến lược, trước và sau Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc, Hồ Cẩm Đào đã đề xuất và Bộ Chính trị, Trung ương ĐCS Trung Quốc thông qua Quy chế học tập tập thể của Bộ Chính trị, Ban Bí thư. Theo đó, định kỳ mỗi tháng một lần hoặc có khi mỗi tháng hai lần, tùy theo tình hình, Bộ Chính trị và Ban Bí thư Trung ương đều phải tập trung đầy đủ để học tập tập thể. Nội dung chương trình học tập tập thể của mỗi kỳ là nghe và thảo luận một chuyên đề, đều là những vấn đề đại cục của quốc gia và thế giới. Trong suốt thời gian thực hiện Quy chế này - chủ yếu là thời gian Hồ Cẩm Đào làm Tổng Bí thư, Bộ Chính trị, Ban Bí thư Trung ương ĐCS Trung Quốc đã tiến hành hơn 50 đợt học tập tập thể⁽²¹⁾. Đơn cử một số chuyên đề được học tập và thực hiện như:

- Hoàn thiện pháp chế, đẩy mạnh trị quốc theo luật;
- Ứng phó với những cơ hội và thách thức của nền kinh tế thế giới, xây dựng xã hội khá giả, phồn vinh, giàu mạnh.
- Xu thế phát triển của những thay đổi quân sự lớn trên thế giới;
- Coi trọng cao độ vai trò chiến lược và tác dụng quan trọng của khoa học xã hội;
- Từ việc một số đảng cộng sản mất địa vị cầm quyền, nhìn nhận về tầm quan trọng của việc tăng cường xây dựng năng lực cầm quyền của Đảng.
- Tăng cường xây dựng tính tiên tiến và nâng cao năng lực cầm quyền của Đảng;

Ngoài học tập tập thể của Bộ Chính trị, Ban Bí thư

Trung ương, mỗi khi tổ chức Đại hội Đảng xong, bầu ra Ban chấp hành Trung ương mới, Trung ương ĐCS Trung Quốc còn tổ chức lớp đào tạo cách làm Trung ương (lớp học 7 ngày). Nội dung chính của lớp học này chủ yếu đi sâu nghiên cứu, quán triệt bối cảnh mới, tình hình mới trong nước và quốc tế, xác định rõ vai trò lãnh đạo của ĐCS Trung Quốc trong nhiệm kỳ mới, tư cách lập trường tư tưởng chính trị, tư cách đạo đức của cấp lãnh đạo Trung ương; địa vị, vai trò, trách nhiệm của từng đảng viên tham gia Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ban Chấp hành Trung ương./.

(1) Xem Hồ Cẩm Đào, *Diễn văn tại lễ kỷ niệm 90 năm thành lập ĐCS Trung Quốc (1.7.2011)*. http://news.xinhuanet.com/politics/2011-07/02/c_121614216.htm

(2) Xem <http://politics.people.com.cn/GB1020/10128471.html>

(3) Xem TTXVN, Bắc Kinh, ngày 17.7.2011.

(4), (5) *Tuyển tập các văn kiện của Trung ương ĐCS Trung Quốc*, Nxb. Trường Đảng TW, Bắc Kinh, 1994, tr.299, 331, 11.

(6),(7),(8),(9),(10),(11),(12),(13) Xem Đặng Tiểu Bình: *Bản về cải cách và mở cửa của Trung Quốc*, Nxb. Thế giới, H., 1995, tr. 7,11,159,12,15,75,95,125.

(14), (15), (16) Viện Nghiên cứu nhân sự Trung Quốc, *Báo cáo nhân tài Trung Quốc năm 2005*, Nxb. Nhân dân, 2005, tr.27.

(17) *Nghị quyết của Trung ương ĐCS Trung Quốc về tăng cường và cải tiến công tác trường đảng hướng tới thế kỷ XXI*. Tân hoa xã Bắc Kinh phát hành ngày 26.6.2010. Xem bản dịch của Lê Văn Toan.

(18) *Những vấn đề cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin*, Giáo trình Trường Đảng Trung ương ĐCS Trung Quốc biên soạn, Bản dịch ra tiếng Việt của Lê Văn Toan, Nxb. CTQG, H., 2009.

(19) *Những vấn đề cơ bản của lý luận Đặng Tiểu Bình*, Giáo trình Trường Đảng TW ĐCS Trung Quốc biên soạn, Bản dịch ra tiếng Việt của Lê Văn Toan và các CTV, Viện Thông tin khoa học, H., 2004.

(20) *5 đương đại*, Giáo trình Trường Đảng Trung ương ĐCS Trung Quốc biên soạn, Bản dịch ra tiếng Việt của Lê Văn Toan và Ngô Xuân Lăng, Nxb. Lao động, H., 2007.

(21) Xem thêm: *Những vấn đề trọng đại trong đợt học tập tập thể Bộ Chính trị Trung ương ĐCS Trung Quốc*. Nxb. Hồng Kỳ, Bắc Kinh, 2005. Bản dịch ra tiếng Việt của Lê Văn Toan và các CTV.

Experiences in strategic staff capacity building of the Chinese Communist Party

Abstract: *The author outlines the achievements of the Chinese Communist Party over the past 96 years since its establishment on July 1, 1921. The author also addresses issues of strategic staff training, retraining, management and employment by the Chinese Communist Party, especially the training and fostering work in the system of Central Party Institutes of the Communist Party of China via training programmes aiming to go along with the current time and adapt to the new context.*